

κράτη του διὰ τὸν υἱὸν τοῦ Κάσσανδρου.

Κληρονομῆσας τὴν ἀντιβασιλείαν ὁ Πολυπέρχων, ἐκληρονόμησε συνάμῃ καὶ τὰς συνοδευούσας αὐτὴν ταραχάς. Αἱ Ἀθηναῖαι ἐκυριεύθησαν καὶ πάλιν ὑπ' αὐτοῦ. Ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῶν πολιουρχίᾳ ἀπώλεσαν τὸν Δημοσθένην, ἐν τῇ δευτέρᾳ τὸν Φωκίωνά· ἀκολούθως, θέλων ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τοῦ Κάσσανδρου τὰ παρὰ τοῦ πατρὸς του κληροδοτηθέντα αὐτῷ κράτη, προσεκάλεσε τὴν μητέρα τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὀλυμπιάδα, ὅπως θέσῃ αὐτὴν ἐπὶ κεφαλῇς τῶν πραγμάτων· ἐπὶ πολὺ δὲ μαχόμενος, ὡς ἔλθγει, ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῶν υἱῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἔσφαξε τέλος καὶ τοὺς δύο μετὰ τοῦ πάππου των.

Ὁ Εὐμένης, ὅστις ἀπὸ ἀπλοῦ στρατιώτου εἶχε γενῇ εἰς τῶν προσφιλεστέρων στρατηγῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὥστε νὰ νικηθῇ καὶ μίαν τῶν γυναικῶν του, ἦν ἴσως ὁ μᾶλλον ἀφροσιωμένος εἰς τὰ συμφέροντα τῆς δυστυχὸς οἰκογενείας, ἥτις ἐχρησίμευσεν ὡς πρόφασις πάντων τῶν φιλοδόξων.

Ἀλλ' ἐν τῇ γενομένῃ τοῦ κόσμου διανομῇ, εἶχε λάβει οὗτος μόνην τὴν Καππαδοκίαν, ἐν ᾗ ὁ γείτων αὐτοῦ Ἀντίγονος οὐδέποτε τῷ ἐσυγχώρησε νὰ ἐγκατασταθῇ ἀληθῶς. Οὐχ' ἦτον ὅμως ἔπραξεν ὅτι ἡδυνήθη ὡς ἀνδρεῖος στρατηγός, ἐνίκησε τὸν Ἀντίπατρον καὶ ἐρόνευσε τὸν Κρατάρων. Ἀλλὰ, παρὰδοθεὶς εἰς τὸν Ἀντίπατρον, ἐσφάγη καὶ οὗτος, τριακόσια δέκα πέντε ἔτη πρὸ Χριστοῦ, δηλαδὴ μόλις ἑκτὸ ἔτη μετὰ τὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου θάνατον.

Ὁ Κρατερός ἀπῆλθε μερίστας ὑπολήψεις παρὰ τοῖς Μακεδόσιν καὶ διὰ τινὰ χρόνον ἐγένετο σκέψις ν' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τοῦ Περδίκκα ἡ ἀντιβασιλεία καὶ δοθῇ πρὸς αὐτὸν, ἀλλ' ἡ ἐκλογὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐνίκησε τὴν ὑπὲρ τοῦ Κρατεροῦ γενικὴν συμπάθειαν. Συμμάχησας μετὰ τοῦ Ἀντιπάτρου, ἐρονεύθη ὡς εἶδαμεν, κατὰ τὸ τριακστόν εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος πρὸ Χριστοῦ.

Ὁ Ἀντίγονος εἶχε λάβει ὡς μερίδα τὴν Ἀσίαν, καὶ πρῶτος ἔλαβε τὸν τίτλον βασιλέως. Καὶ οὗτος, ὡς ὁ Περδίκκας, ὠνειρεύθη πρὸς στιγμὴν τὴν παρὰ ἑμῶν μοναρχίαν, καὶ εἰς τοῦτο συνεβοήθησαν αὐτῷ θαυμασιῶς ὁ υἱὸς τοῦ Δημήτριος, ὁ ἐπικληθεὶς πολιουρχητής, καὶ ὅστις ἦν αὐτὸς ἐκείνος ὁ κατὰ τὴν πολιουρχίαν τῆς Ρόδου ἀποδώσας δημοσίᾳ τοσοῦτον σθεασμὸν τῷ Πρωτογένει· ἀλλ' ἐκ τῆς γεννωμένης ἰσχύος του καταπτοηθέντες οἱ λοιποὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου στρατηγοί, συνεμάχησαν κατ' αὐτοῦ, καὶ οὕτω ὁ Ἀντίγονος

ἐφονεύθη κατὰ τὴν ἐν Ἰσῶ μάχῃν, τριακόσια καὶ ἐν ἑτος πρὸ Χριστοῦ. Ὡς ἑκάστος βλέπει, τὰ πράγματα ἔτρεχον ταχέως· εἰκοσιν ἔτη μόλις εἶχον παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ ἀπὸ τῆς περιδόξου χορείας τῶν πορφυροκλοντῶν αὐτὸν στρατηγῶν οὐδεὶς ἔμενεν ἤδη, εἰμὴ ὁ Πτολεμαῖος, ὁ Σέλευκος, ὁ Λυσίμαχος καὶ ὁ Κάσσανδρος.

Εἰς τοιοῦτον χάος, τὸ ἀναγγέλλον τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς Ἑλλάδος, οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς εἶπαμεν, εἶχον ἀποπειραθῇ ν' ἀνακτήσωσι τὴν ἐλευθερίαν των· ἀλλὰ κατὰστραφέντες εἰς τὴν ἐν Ἀαμίᾳ μάχῃν, ἠναγκάσθησαν ν' ἀγοράσωσι τὴν εἰρήνην πληρόνους· τὰ ἔξοδα τοῦ πολέμου, καὶ νὰ δεχθῶσι μακεδονικὴν ἐν Μουνυχίᾳ φρουρὰν· τότε ἤρξαντο αἱ προγραφαὶ· οἱ ἐν τῇ μάχῃ τῆς Ααμῆς δικαιοθίντες δημοκρατικοὶ κατεδιώχθησαν πάνταχόθεν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν των, ἡρπάγησαν ἀπὸ τῶν ναῶν ἔνθα κατέφυγον, καὶ μέρος αὐτῶν ἐθανατώθη, μέρος δ' ἀπεστάλη εἰς τὴν Θράκην. Ταῦτα πάντα ἐγένοντο ἐπὶ Ἀντιπάτρου.

(ἔπεται συνέχεια)

ΛΑΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΥΜΑΣ.

Ο ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ ΔΑΡΓΙΝΚΟΥΡ.

Ἐπεισόδιον τῆς κατὰ τὸ 1854 Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.

(Συνέχεια, ἴδε φυλλάδιον Θ').

Ἰδόντες τὸν γέροντα ἐναπομένοντα κωφὸν εἰς τὰς προσκλήσεις ἤρχισαν νὰ τὸν σείωσι· τότε ἀνέστη ἑξάλλως, ἠνῶθη μετὰ τῶν συνεταίρων του καὶ κλονιζόμενος προὐχώρει ἑμῶς με αὐτούς.

Ὁ Ὀθωμανὸς ἀρχηγὸς ἐξελέξατο δι' ἑαυτὸν καὶ τὸν ταγματάρχην οἰκίαν τινὰ, ἥτις τῷ ἐφάνη καλλιτέρα πᾶσιν τῶν λοιπῶν· ἔκειτο αὕτη εἰς μίαν πλατεῖαν ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ χωρίου, καὶ ἀνῆκεν εἰς ἑλληνικὴν τινὰ οἰκογένειαν. Οἱ οἰκοδοσὸντα ἀπεδιώχθησαν ἀπ' αὐτῆς, καὶ οὕτω ὁ Μουσταφὰ Βέης ἔσχεν ἱκανὸν χώρον ὅπως καταλύσῃ ἐν αὐτῇ μετὰ τῶν γραμματέων του, τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἐπιτελείου του καὶ προσέτι μετὰ τῶν αἰχμαλώτων του· ἀπέσπασμά τι Ἀλβανῶν ἐσκήνωσεν εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας, καὶ δύο φρουροὶ ἐτέθησαν πρὸ τοῦ δωματίου ἔνθα ἐκλείσθησαν οἱ αἰχμάλωτοι· οἱ λοιποὶ τῶν στρατιωτῶν διεσπάρησαν εἰς τὸ χωρίον, εἰσῆλθον διὰ τῆς βίας εἰς τὰς

οικίας τῶν ἐλλήνων καὶ ἐβίαζον αὐτοὺς νὰ τοῖς χορηγήσωσι φαγητὸν, κλίνας καὶ χρήματα.

Ὁ Ἀναστάσιος μετὰ τῶν συντρόφων αὐτοῦ ἐδείπνησαν ξηρὸν ἄρτον καὶ ὕδωρ· ἀλλ' ὁ τεθλιμμένος γέρων οὔτε νὰ φάγῃ ἤθελε οὔτε νὰ πῖνῃ, ὁ δὲ Ἀναστάσιος ἵστατο παρατηρῶν αὐτὸν ἄφωνος· ἀλλὰ διατὶ νὰ ἐγγίσῃ πληγὴν πρὸς θεραπείαν τῆς ὁποίας δὲν κατεῖχε οὐδὲ μίαν βαλσάμου σταγόνα;

Μετὰ μίαν ὥραν περίπου ἠνοιχθῇ ἡ θύρα, καὶ τότε ὁ ταγματάρχης ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸ δωμάτιον φωτιζόμενος ὑπὸ τοῦ φωτὸς τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀλθανοῦ του ὑπηρετοῦ φερομένου φαναρίου. Μωρὲ, εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Δαργινκούρ, θέσε τὴν κατὰ γῆς καὶ φύγε. Ὁ ἀλθανὸς ὑπήκουσε, καὶ τότε ὁ ταγματάρχης ἔλαβε τὸ φανάριον καὶ περιῆλθε τὸ δωμάτιον φέρων τὸ φῶς εἰς τὸ πρόσωπον πάντων τῶν παρευρισκομένων, ὅπως ἀναγνωρίσῃ τὸν Ἀναστάσιον καὶ τὸν γέροντα ὃν εἶδε γονυπετοῦντα πρὸ τῆς ἐκκλησίας ἀναγνωρίσας δ' αὐτούς.—Φίλε, εἶπε γαλλιστὶ πρὸς τὸν Ἀναστάσιον, ἐπεθύμουν νὰ μάθω τὴν αἰτίαν δι' ἣν εἶδα νὰ χύνη τὸσαῦτα δάκρυα ὁ γείτων σας· ὁμολογῶ ὅτι ἡ περιέργεια εἶναι τὸ ἁμάρτημά μου.

— Ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ τὸ ἰδικόν μου, ἀπήντησεν ὁ Ἀναστάσιος, ἐπομένως ἐγὼ ἀγνοῶ ἐκεῖνο ὃ σὺ ἐπιθυμεῖς νὰ μάθῃς· ἐρωτήσατε τὸν ἴδιον καὶ θὰ εὐχαριστηθῇτε.

— Τοῦτο δὲ ὑπερβαίνει τὴν τουρκικὴν ἀπαθειαν! ἀνέκραξεν ὁ Δαργινκούρ, στοιχηματίζω ὅτι ἂν ὑρίσκετο ἐδῶ ὁ ἴδιος Δερβέναγας ἡ περιέργειά του ἤθελεν ἐρεθισθῇ.

— Ὁ Δερβέναγας, κύριε ταγματάρχα, δὲν ἔχει ἰδίαν λύπας ὥς καὶ σεῖς, ἐπομένως δύναται νὰ ἐνασχολῇται εἰς τὰς ξένας.

— Ἄς ἴδωμεν, ἐδῶ κάτι τι ἱστορικὸν κρύπτεται, καὶ αἱ ἱστορίαι θὰ χορηγήσωσι θέλητρα εἰς τὴν διήγησιν τῆς εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἐκστρατείας μου· θέλω νὰ τὸ μάθω. Ταῦτα εἰπὼν ὁ ταγματάρχης, ἔλαβε θέσιν κατὰ πρόσωπον τοῦ γέροντος καὶ προσήλωσεν ἀναιδέστατα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ ἐκ τῶν ἀπελπιστικῶν θρήνων διηυλακωμένου προσώπου του.

— Τί θέλετε ἀπὸ ἐμέ; τὸν ἠρώτησεν ὁ δυσυχὴς ἐκεῖνος.

— Τίποτε κακὸν, τὴν ἱστορίαν σου, ἀπήντησεν ἑλληνιστὶ ὁ Δαργινκούρ.

— Καὶ τί τὴν θέλετε;

— Ἐνδιαφερόμενος διὰ σέ.

— Φράγεις, ἄφες με ἥσυχον.

— Εὐχαρίστησέ τον, Μπάρμπα Πέτρο, εἶπεν ὁ Σουλιώτης Δῆμος, κάμε τον νὰ μάθῃ ὅλας τὰς ἀνδραγαθίας τῶν συμμάχων του.

— Εὐχαρίστησέ τον, προσέθηκεν ὁ Ἀναστάσιος, διότι ἄλλως δὲν θὰ σὲ ἀφήσῃ οὐδεμίαν στιγμὴν ἥσυχον.

— Ἄς εἶναι λοιπὸν, ἀπήντησεν ὁ γέρων, ἡ ἰσORIA εἶναι σύντομος· ἀκουσέ την. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Πάργαν καὶ ἡ οἰκογένειά μου κατέφυγεν εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ὅταν ἐπωλήθη ἡ πατρίς μου εἰς τὸν Ἀλῆ Τεπελέν.

— Νά! τὰ συνειθισμένα ψεύδη! οὕτω διέκοψεν ὁ ταγματάρχης τὴν λέξιν τοῦ Παργίου, ἡ Πάργα δὲν ἐπωλήθη.

— Ἐχαρίστη λοιπόν;

— Οὔτε τοῦτο.

— Πῶς λοιπὸν ἔγινε τὸ πρᾶγμα; ἀνέλαβε τὸν λόγον ὁ Ἀναστάσιος.

— Δὲν γνωρίζω τῇ ἀληθείᾳ νὰ σὰς τὸ εἰπῶ, ἀπήντησεν ὁ ταγματάρχης, διότι δὲν ἔχω ἀκριβεῖς περὶ τούτου πληροφορίας· ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον γνωρίζω εἶναι, ὅτι οἱ φίλτατοι σύμμαχοι ἡμῶν Ἀγγλοὶ ἐφέρθησαν καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἀληθῶς γενναῖοι.

— Πιθανόν! ἀνταπήντησεν ὁ Ἀναστάσιος, αλέξεις καὶ τὰ πράγματα παρὰ τοῖς ἐξευγενισμένοις ἔθνεσι λαμβάνουσι συνθηματικὴν τινα ἔννοιαν πολὺ διάφορον τῆς ἀρχικῆς αὐτῶν σημασίας! ἐξακολούθει, φίλε, τὴν διήγησίν σου.

— Ἐδῶ ἠῤῥησα, ἐπανελάβε νὰ λέγῃ ὁ Μπάρμπα Πέτρος, καὶ ἐδῶ ἐδῶσα τὸν στέφανον τοῦ γάμου μου εἰς τὴν ὠραιότεραν ἀπὸ τὰς κόρας ὅλων τῶν χωρίων τοῦ Πίνδου, ἥτις με κατέστησε πατέρα υἱοῦ λαβόντος παρὰ τοῦ θεοῦ ὥς δῶρον ἄπασαν τὴν μητρικὴν ὠραιότητα! Τὸ ἀνέτρεφα εἰς τὸν πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἔρωτα, εἰς τὸν πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἐνθουσιασμόν, με ἐλπίδα ν' ἀνακτήσωμεν αὐτὴν· τὸ ὑπεχρέωσα μάλιστα νὰ ὀρκισθῇ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὅτι θέλει δράξαι τὰ ὅπλα ἅμα ἡκούετο ἐπὶ τῶν ὀρέων τῆς Ἡπείρου τοῦ πολέμου ἡ φωνή.

— Δηλαδή ὅτι ἤθελε τρέξει εἰς τὸν Ὀλεθρόν του! ὠραία πατρικὴ ἀγάπη! οὕτω λέγων ὁ Δαργινκούρ ἔσειε τὴν κεφαλὴν εἰς σχῆμα ἐμφαίνον συμπάθειαν καὶ μορφήν συνάμα.

Ὁ γέρων ἀνέβλεψε πρὸς αὐτὸν καὶ ἐννοήσας τὴν σημασίαν τοῦ σχήματος ἐκεῖνου· ἄμποτε, ἐφώνασε, νὰ ἤθελα δυνθῇ νὰ προσφέρω τὴν ζωὴν μου εἰς τὴν πατρίδα! Δὲν θὰ ἐθρήνουν ἤδη ὅτι ἐσθῆς-

θη ἡ ζωὴ του ἐν λύπῃ καὶ ἀπελπισίᾳ.

— Καὶ πῶς ἀπέθανε;

— Σὰς εἶπα, ὅτι ἦτον ὠραίος. Ὁ Πασᾶς τῶν Ἰωαννίνων ἔμαθε τοῦτο παρά τινος ἀχρείου κατασκόπου, καὶ ἐπεμψεν ἀμέσως νὰ τὸν ζητήσῃ διὰ νὰ τὸν προσλάβῃ εἰς τὸ χαρέμι του. Ὁ υἱός μου ἀσθενεῖ, ἀπήντησα εἰς τὸν φερόντά μοι τὴν διαταγὴν Τάρταρον· τὸν ἐπεμψα εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ προφήτου Ἡλίας, καὶ ὅταν ἐπιστρέψῃ ἰατρουμένος θέλω τὸν παραδώσει εἰς τὸν αὐθέντην μας. Ὁ Τάρταρος ἀνεχώρησε, ἐγὼ δὲ ἀπέστειλα ἀμέσως τὸν Ἀθανάσιον εἰς τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο, δεηθεὶς τῶν μοναχῶν νὰ τὸν κρύπτωσι μὴ τυχὸν ἰδῶν τις ἀπὸ τοὺς ἔξω αὐτὸν εἰδοποιήσῃ τὸν Πασᾶν περὶ τῆς ἀπάτης του· ἀλλὰ ποῦ δὲν ὑπάρχουσι κατάσκοποι; Μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς μηνὸς οἱ καλόγηροι ἔλαβαν διαταγὴν νὰ παραδώσωσι τὸν υἱόν μου εἰς ἐν ἀπόσπασμα Ἀλβανῶν ὅπερ ἀπεστάλη νὰ λάβῃ αὐτὸν ἀπὸ τῶν χειρῶν των, ἢ νὰ ἐτοιμασθῶσι ν' ἀποθάνωσιν ἐντὸς τῶν φλογῶν τοῦ πυρποληθησμένου μοναστηρίου των. Οἱ Ἀρнауῦται ἐζήτησαν τὸν Ἀθανάσιον μὲ κραυγὰς φοβεράς, ἀπειλοῦντες, ἐν περιπτώσει παρακοῆς, νὰ θέσωσι τὸ πῦρ πρὶν ἢ παρέλθωσιν 24 ὥραι.

Οἱ καλόγηροι μοι ἐμήνυσαν ταῦτα δι' ἐπίτηδες ἀπεσταλμένου, ἐγὼ δ' ἔσπευσα εἰς τὸ μοναστήριον καὶ εἰσῆλθον ἐντὸς κατὰ τὴν τελευταίαν τῶν 24 ὥρῶν, κατὰ τὴν ὥραν τῆς παραδόσεως ἢ τῆς καταστροφῆς. Εὗρον τὴν κοινότητα συνηγμένην εἰς τινα πύργον, ὁ Ἀθανάσιος ἵστατο κατὰ μέρος ἄφωνος καὶ ἥσυχος κατὰ τὸ φαινόμενον· κάτωθεν ἠκούοντο αἱ βλασφημίαι καὶ αἱ θηριώδεις ἀπειλαὶ τῶν Ἀρнауῶν, οἵτινες μὴ λαμβάνοντες ἀπάντησιν, ἔκρουον ἤδη διὰ τῆς ἀκτηρίδος τῶν πυροβόλων των τὰς θύρας τῆς ἐκκλησίας, καὶ περιέφρασσον τὸ μοναστήριον μὲ ξηρὰ ξύλα καὶ ἄχυρα... Οἱ μοναχοὶ συνεπιέζοντο περὶ τὸν ἡγούμενον, καὶ τίς μὲν ἐγνώμοδοί τε νὰ παραδοθῇ τὸ παιδίον· τίς δὲ, εἰ καὶ εἶχε τὴν αὐτὴν γνώμην, ἐσιώπα αἰσχυρόμενος, καὶ ἄλλος τέλος κατεμέμετο τοῦ ἡγουμένου μεγαλοφώνως ὥς θέλοντος νὰ σύρῃ εἰς τὸν ὄλεθρον τὸ μοναστήριον διὰ τῆς ἀνωφελοῦς ἀντιστάσεως· ὁ δυστυχὴς ἡγούμενος ἐθεώρει κατὰ διαδοχὴν τοὺς καλογῆρους του, τὸν υἱόν μου καὶ ἐμέ· ἦτο δὲ φανερόν ὅτι οὐδεὶς περὶ ἐαυτοῦ συλλογισμὸς κατεκυρίευσεν τὸν νοῦν του, καὶ ὅτι ἡ πάλῃ ἐγίνετο ἀναμέσον τοῦ διὰ τὸν Ἀθανάσιον οἴκτου καὶ τῆς πρὸς τοὺς υἱούς του ἐκείνους ἀγάπης.

Ἐγὼ δὲ ἐθεώρουν αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτεὶ φοβούμενος μὴ ἐνδῶσῃ εἰς τὴν ἀγάπην, εἰ καὶ ἐκ τῆς ἀνθιστάσεώς του οὐδὲν καλὸν ἠδύνατο νὰ προκύψῃ διὰ τὸν Ἀθανάσιον, εἰμὴ τὸ ν' ἀποθάνῃ μᾶλλον ὑπὸ τὰ ἐρείπια τοῦ μοναστηρίου πρὶν ἢ πέσῃ εἰς τοῦ πασᾶ τὰς χεῖρας! Μόλις μὲ εἶχεν ἰδῆ εἰσερχόμενον ἔτρεξε νὰ ριφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας μου, εἶτα ἔλαβε τὴν θέσιν τῆς ἀκινήσιας καὶ σιωπῆς. Ὁ πάταγος τῶν κρουομένων θυρῶν τῆς ἐκκλησίας τὸν διέσεισε, καὶ ἔκαμε δύο πρὸς τι παραθύρον βήματα· ἐκεῖ σταθεὶς, ἀνέβλεψε τὴν πεδιάδα, καὶ μετ' αὐτὴν τὸν οὐρανὸν, λέγων· ἡ μία εἶναι ὠραία, ὁ ἕτερος εἶναι θεῖον πρᾶγμα! Προέβη δύο ἄλλα βήματα, ἤγγισε τὸ θυρακτεῖον τοῦ παραθύρου, καὶ ἔφερεν εἰς τὰ ἔξω τὴν κεφαλὴν· ἐγὼ τότε μετὰ κραυγῶν ἐρρίφθην πρὸς αὐτόν... καὶ ἔφθασα ἐν καιρῷ ὅπως θράξω αὐτὸν ἀπὸ τῆς μακρᾶς κόμης! εἶχε ριφθῇ κατακέφαλα ἀπὸ τοῦ παραθύρου· εἰς πλόκαμος τῶν τριχῶν του μοι ἀπέμεινεν εἰς τὰς χεῖρας, ἐκείνος δὲ ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν Ἀλβανῶν, καὶ ἐξέπνευσε. Ἡθέλησα νὰ ριφθῶ ὀπίσθεν αὐτοῦ, ἀλλὰ μὲ ἐβάστασαν διὰ τῆς βίας, ἐλιποθύμησα, εἶτα ἀπώλεσα τὸ λογικόν, καὶ ἀνέκτησα αὐτὸ δίδων τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν εἰς τὸ πτώμα τῆς γυναικὸς μου, ἥτις ἀπέθανεν ἐκ τῆς λύπης ἣν ἐδοκίμασε διὰ τὴν στέρησιν τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ. Ἀμφότεροι ἐτάφησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν πρὸ τῆς ὁποίας ἐγονυπέτησα κλαίων, καὶ εἰς ἐμὲ δὲ μένει κἂν ἡ ἐλπίς ὅτι θὰ ταφῶ πλησίον αὐτῶν!

Οἱ Ἕλληνες ἴσταντο ἐν ἡμικυκλίῳ περὶ τὸν γέροντα· τὸ διήγημα εἶχε τελειωθῇ καὶ πάντες ἔμενον ἔτι εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ἄφωνοι, ἀκίνητοι, διότι ἕκαστος αὐτῶν ἀναμνησθετο τὰς ἰδίας θλίψεις καὶ ὅσας ὑπέφερεν ἀδικίας.

Ὁ ταγματάρχης τῷ ἔσφιξε τὴν χεῖρα τόσο ἰσχυρῶς ὥστε ὁ Μπάρμπα Πέτρος θὰ ἐφώναζεν ἂν δὲν ἦτο ἐκ τῆς φυσικῆς λύπης ἱκανῶς ἀνάσθητος, ὥστε οὐδὲ κἂν τὸ ἐνόησε.

— Δυστυχῇ! εἶπε μετὰ ταῦτα. Φαίνεται ὅτι οἱ ἀνατολικοὶ ἡμῶν σύμμαχοι δὲν βυθιμίζουσιν τὴν διαγωγὴν των πάντοτε πρὸς τοὺς κανόνας τῆς δικαιοσύνης· ἀλλὰ, ἀπὸ τώρα κ' ἐμπρὸς εἰμεθα ἡμεῖς, καὶ τὰ πράγματα θὰ πηγαίνουν διαφορετικὰ· σὰς δίδω λόγον τιμίου ἀνθρώπου· κοιμηθῆτε ἡσυχοί· καλὴν νύκτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ὁ ταγματάρχης ἐξερχόμενος ἀπὸ τοῦ δωμα-

πίου τῶν φυλακισμένων ἡσθάνθη τὴν ἀνάγκην ὡς ἀναπνεύσει καθαρὸν ἀέρα, καὶ πρὶν ἢ ἀποσυρθῇ ἐντὸς τοῦ κοιτῶνός του ἠθέλησε νὰ κάμῃ μικρὸν τινα περίπατον. Μόλις εἶχε προχωρήσει βήματά τινὰ πρὸς τὴν πλατεῖαν, καὶ εἶδεν ἑκατοντάδας τοὺς Ἀλβανούς, ἐνασχολουμένους εἰς τὸ νὰ στήσωσιν ὄργανόν τι, τοῦ ὁποίου τὴν χρῆσιν, λησμονήσας ἤδη πᾶν ὅτι εἶδεν εἰς Ἰωάννιναν, δὲν εὐδυνάτο νὰ ἐννοήσῃ. Ἠρώτησεν ὅθεν ἓνα στρατιώτην εἶναι ὁ σκόλοψ, τῷ ἀπήντησεν ἐκεῖνος.

— Καὶ διὰ ποῖον τὸν ἐτοιμάζουσι;

— Ὁ Μουσταφὰ Βέης τὸ γινώσκει.

Λαβὼν τοιαύτην ἀπάντησιν ἤρχισεν ὁ ταγματάρχης νὰ ἀντηχη· ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἀνέβη εἰς τὰ δωμάτια ὅπου ἔμενον ὁ ταππηρτής τοῦ Ἰσμάηλ Φακάρη· εὔρε τότε αὐτὸν διδόντα διαταγὰς καὶ τὸν ἠρώτησεν ἂν εἶχεν εἰδήσεις νέας τινὲς στάσεως.

— Ὅχι, ἀπήντησεν ὁ Μουσουλμάνος, πρόκειται μόνον περὶ μικρᾶς τινὸς ὑποθέσεως.

— Δύναμαι νὰ τὴν μάθω;

— Καὶ διατί ὅχι; Ἐλάβον διαταγὰς ὡς ἀνασκολοπίσω τοὺς ἐκτὼ αἰχμαλώτους ἅμα φθάσω εἰς τόπον ὅπου οἱ στασιασταὶ νὰ μὴ δύνανται νὰ μ' ἐνοχλήσωσι· μοι φαίνεται ὅτι τὸ χωρίον τοῦτο εἶναι ὁ κατάλληλος τόπος.

— Πῶς! τοὺς Ἕλληνας ἐκεῖνους;

— Ἐ, καὶ τί θέλετε νὰ τοὺς κάμωμεν; τὸ καλλίτερον εἶναι νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ αὐτοὺς ἅπαξ διὰ παντός.

— Καὶ ὥρως ὁ Δερβενάγας ἠθέλησε νὰ τοὺς σώσῃ ἀπὸ τῆς μακίης τῶν Ἀλβανῶν.

— Ἀληθῶς, εἰς τὰ Ἰωάννινα ὑπάρχει ὁ ὑμῶν πρόξενος, ἀλλ' ἐνταῦθα ὑπάρχω ἐγώ. Σὲ ἤδη ὑπηρετεῖτε τὴν Πύλιν καὶ ἐρεῖσθε νὰ σέβησθε τὰς διαταγὰς καὶ τὰ μυστικὰ τῶν ἀνωτέρων σας. Πάντες οἱ διὰ τὸν τύπον πεμφθέντες Ἕλληνες εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ προσφύτου Ἠλία δὲν προέβησαν ἐπέκεινα τοῦ χωρίου τούτου, τὸ αὐτὸ ὡς πρέπει νὰ γείνη καὶ διὰ τοὺς ἐκτὼ συνοδοιπόρους ἡμῶν.

— Πρόσεξε, φίλε Μουσταφὰ, εἰς ὅτι θὰ σοὶ εἴπω, ἀπήντησε με ἀπόφασιν ὁ ταγματάρχης, ἂν ὁ ἀνασκολοπισμὸς ἐκτελεσθῇ θὰ δώσῃς λόγον εἰς τὸ ἔθνος μου.

— Ἐγὼ δὲν δίδω εἰς ἄλλον λόγον εἰμὴ εἰς τὸν σουλετάνν, εἰς τοὺς ὑπουργοὺς του καὶ εἰς τὸν Δερβενάγαν τῆς Ἀλβανίας.

— Λοιπὸν, περιφρονεῖς τὴν Γαλλίαν;

— Καὶ τίς προσεκάλεσε τοὺς Γάλλους ὡς ἀναμειχθῶσιν εἰς τὰ ἰδιαιτέρα πράγματα τῆς Ἱψηλῆς Πύλης; Οὗτοι εὐχαριστοῦνται νὰ λάθωσι τὴν τιμὴν νὰ πολεμῶσι τοὺς ἐχθρούς αὐτῆς.

— Ἐραία τιμὴ, μὰ τὴν πίστιν μου! ὡς ἂν οἱ ὑπῆκοι τῆς Γ. Πύλης ἐγίνωσκον νὰ πυροβολήσωσιν ἅπαξ καὶ κατ' εὐθείαν, ἂν δὲν ἐλάβανον τὴν βοήθειαν τῶν συμμάχων των!... Οἱ σκύλοι ὑπερηφανεύονται διότι ἡμεῖς οἱ ἀνόητοι τοὺς στηρίζομεν ἐπὶ τῆς κλονιζομένης καὶ εὐθραύστου ἐδρας των. Ὁ μωρὸς οὗτος ἀξιοῖ νὰ μὲ κάμῃ συμβουλήν τοῦ δημίου! ἀλλ' ὅχι, μὰ τὴν πίστιν μου, τοῦτο δὲν θὰ τὸ κάμῃ ποτέ!

Ἐνῶ ὁ Δαρβινκούρ ἐξεθύμειναν ἐλολιζών, καὶ ἀνεδοκαταβαίνων τὰ δωμάτια, ὁ Μουσταφὰ Βέης καθήμενος ἐπὶ προσκεφαλαίου ὀκλαδὺν, καὶ βασιτάζων μακροτάτην καπνιστοῦργαν, ἣν ἔφερεν εἰς τὸ στόμα κατὰ μεμετρημένα χρονικὰ διαστήματα καὶ μετὰ τινὸς ρυθμοῦ, ὑπηγόρευε τὰς διαταγὰς του εἰς δύο γραμματεῖς, καὶ ἐφαίνετο ὡς λησμονῶν τὴν παρουσίαν τοῦ ἐξηγριωθέντος ταγματάρχου.

Οὗτος βλέπων ὅτι οὐδύλως ἐφρόντιζον περὶ αὐτοῦ, κατέστη παρὰ ποτε μακινώδης, ἐπλησίασε δὲ μετὰ τοσαύτης θυμῷ ὁρμῆς εἰς τὸν τόπον ἔνθα ἐκάθητο ὁ Μουσταφὰ Βέης, ὥστε μία τράπεζα ἐφ' ἧς ἔκειντο χάρτης καὶ μελανοδόχη, ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ ἰδίου Μουσταφὰ, καὶ κατερύπτωσε διὰ τῆς μελάνης τὸ πλῆρες κεντημάτων ἐκ πορφυροῦ μεταξοπύλου ἀντρί· του. Ὁ Μουσουλμάνος δὲν ἐκινήθη ἀπὸ τῆς θέσεώς του, καὶ ἐνῶ μετὰ ταῦτα οἱ δύο γραμματεῖς τοῦ ἀνθρώπου τὴν τράπεζαν ἄνευ κραυγῶν θυμοῦ, ἄνευ σημείου τινὸς ἀνυπομονησίας, ἐθώρησε τὸ ρυπαρὸν ἐνδυμα, εἶτα ἀναβλέψας πρὸς τὸν ταγματάρχην, καὶ σέβας· ἐλαφρὸς τὴν κεφαλὴν ἀνέσχε! εἶπε, καὶ νεύσας εἰς τοὺς γραμματεῖς του νὰ τὸν ἀκολουθήσωσιν, ἐξῆλθ ἀπὸ τοῦ δωματίου βραδέως βήμασι, καὶ ἄφησε τὸν Δαρβινκούρ τεταρκαχμένον καὶ πλήρη ὀργῆς καὶ θυμῶος.

Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἐπανῆλθεν εἰς ἐαυτὸν καὶ. Οἱ Τούρκοι εἶναι καὶ θὰ ἦναι πάντοτε Τούρκοι! ἀνέκραξε· τῇ ἀληθείᾳ ἤμην μωρὸς ὅτε ἐνθιμίζα ὅτι μετεμορφώθησαν εἰς τόσους παρσιανούς, πιστεύσας εἰς τὰς φλυαρίας τῶν ἐφημερίδων μας καὶ ἐκεῖνας τοῦ ἀγγλικοῦ κοινοβουλίου! Καλὴν μὲ τὴν ἔκαμαν! δυστυχεῖς Ἕλληνες! Ἐγὼ ἄρα εἶμαι καὶ τώρα ὁ Δαρβινκούρ τῶν ἡμερῶν τοῦ Ἰουλίου, ἐγὼ ὁ ὀδηγῆσας ἐνταῦθα ἐκτὼ θύματα

προωρισμένα διὰ τὴν ποινὴν τοῦ σκόλοπος! καὶ θύματα τίνος! τοῦ ἱεροῦ τῆς πατρίδος ἔρωτος! Οἴμοι! δυστυχῆς! Οἴμοι! κακοδαίμων!

Ὁ δυστυχὴς ταγματάρχης ἐξέβη τοῦ δωματίου, τοῦ μάρτυρος τῶν ἐξαπατήσεών του, καὶ ἔδραμε πρὸς τὸ δωμάτιον τοῦ ὑπασπιστοῦ του. Νικόλα! εἶπε, καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς μετὰ παραφορᾶς ἄγαπητὴ Νικόλα! εἶπέ μοι τίνι τρόπῳ δύναμαι νὰ σώσω τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους; ἐπιθυμῶ νὰ τὸ πράξω καὶ μὲ κίνδυνον τῆς ἰδίης μου ζωῆς!

Ὁ Ἀρκαούτης ἐμειδίσασε.

— Γελᾷς, μωρὲ ἔγω ὅμως ὀμιλῶ σπουδαίως. Ὁ Νικόλαος ἐξηκολούθει μὲ θὰ ταῦτα λέγων.

— Ἀρχηγέ! γελῶ βλέπων ὅτι ἀπελπίζεσθε διὰ κακὸν τοῦ ὁποίου εἶναι εὐκολος ἡ θεραπεία.

— Εὐκολός! ποία εἶναι; εἰπὲ μοι ἀμέσως.

— Οἱ Ἀλβανοὶ δὲν εἶναι Τούρκοι. Ὁσμανλίδαι.

— Ὡραία ἀνκαλύψις!

— Θέλω νὰ εἶπω ὅτι ὑπηρετοῦσι τὴν Πύλιν διὰ τὸ κέρδος καὶ οὐχὶ διὰ τὴν τιμὴν.

— Καὶ τί μὲ τοῦτο;

— Ἄν εὕρισκον τὸ συμφέρον των εἰς τὸ νὰ μὴ ὑπακούουν θὰ τὸ ἔκαμναν ἄνευ ἐνδοιασμοῦ.

— Ἄν τοῖς προσέφερον λοιπὸν πολλὰ χρήματα;

— Ἀφηναν νὰ φύγωσιν οἱ Ἕλληνες, εἴτε θὰ ἔφρουγον καὶ ἐκείνοι ὁμοῦ μὲ αὐτοὺς ὥπως ἐπανέλθωσιν εἰς τοὺς κόλπους τῶν ἐπὶ τῶν πατρικῶν ὀρέων οἰκογενειῶν των, ὅπου τὰ φερμαῖνια τοῦ Σουλτάνου δὲν δύνανται ποτὲ νὰ φθάσωσι.

— Μὲ παραγορεῖς ὑπάγε λοιπὸν, καλέ μου Νικόλα, πρόσφερε 500 γρόσια εἰς ἕκαστον τῶν τεσσάρων Ἀλβανῶν, τῶν φρουρούντων τὴν ἐξόδον τῶν αἰχμαλώτων, καὶ ἐγὼ σοὶ τὰ πληρόνω ἅμα ἐλευθερωθῶσι.

— Ὑπάγω καὶ ἐλπίζω νὰ σὲς φέρω τάχιστα καλὰς εἰδήσεις.

Μείνας μόνος ὁ ταγματάρχης ἤρχισε τὸν συνήθη περίπατον ἐν τῷ δωματίῳ, κατάρωμενος τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν καθ' ἣν ἐξήτει τὴν ἄδειαν νὰ ὑπηρετήσῃ ἓνα γένος, ἀγνωστὸν τί ἐστὶ τιμὴ καὶ πίστις εἰς τὰς ὑποσχέσεις. Ἐνθυμήθη τότε τὸν πατέρα του, τὸν σεβαστὸν ἐκείνον ἄνδρα, ὅστις ἐμόχθησεν εἰς τὸ νὰ ἐγχύσῃ εἰς τὴν ψυχὴν του τὸν ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος τῶν Ἑλλήνων ἐνθουσιασμόν, ὑπὲρ τῶν ὁποίων εἶχε ποτε ἀγωνισθῇ ἐν Κρήτῃ... ἐνθυμήθη τὴν ἱστορίαν ἣν τῷ διηγήθη ὁ γέρον Μπαρμπά Πέτρος, τὴν θηριωδίαν τῶν Τούρκων, τὴν δυστυχίαν τῶν πιεζομένων, καὶ ἠρθρίκασεν ἐν τῇ ἰδέᾳ ὅτι ἐπαυξάνει τὸν

σπῶρον τῶν δυστυχημάτων των. Εἶναι ἀδύνατον, ἀναγκάσασε τότε, νὰ μὲν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Τούρκων τὸ ἔδαφος ὅπερ πατὴρ μου καίει τοὺς πόδας!

Ἐνῷ ὁ Ταγματάρχης οὕτω πῶς ἐβασανίζετο καὶ διετέλει τὸ θύραμα σκοτεινῶν συλλογισμῶν, ἐπανήλθεν ὁ ὑπασπιστής του, πρὸς συνάντησιν τοῦ ὁποίου ἔδραμεν ἀμέσως καὶ ἡρώτα αὐτόν. Εἶναι λοιπὸν ἐλπίς;

— Περισσότερον παρὰ ἐλπίς! Ἡ ὑπόθεσις ἐσυμβιβάσθη.

— Νικόλα! τίμιε Νικόλα! μὲ φέρεις ἀπὸ τὸν θάνατον εἰς τὴν ζωὴν.

— Δὲν ἔχομεν καιρὸν νὰ χάνωμεν ἐντὸς ἡμισείας ὥρας ἡ φρουρά θ' ἀλλάχθῃ. ἐγὼ πρέπει νὰ ὑπάγω νὰ παραλάβω τοὺς αἰχμαλώτους, σὺ δὲ νὰ ὑπάγητε νὰ μᾶς περιμένητε ὅπισθεν τοῦ χωρίου, πρὸς τὸ μέρος τοῦ Μετζόβου, ἐκεῖ ὅπου ἄρχεται τὸ δάσος τῶν δρυῶν. Ἡ οἰκία ἔχει μικρὸν θυρίδα ἥτις φέρει εἰς ἓνα κηπὸν ἐκείθεν ἐξερχόμεθα καὶ μετὰ δέκα λεπτὰ θὰ εἰσέλθωμεν ἐκτὸς κινδύνου ὑπάγετε καὶ μὴ λησμονήσῃς τὰ χρήματά.

Ὁ Ἀργινκούρ κατέβη παρעὺς τὰς κλίμακας, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πλατείαν ὅπου οἱ σκόλοπες εἶχον ἐτοιμασθῇ, οἱ δὲ στήσαντες αὐτοὺς Ἀλβανοὶ ἐκοιμῶντο βαθέως, περιμένοντες πότε νὰ προσκληθῶσιν ὅπως ἐπιστατήσωσι τὸ ἔργον διὰ τὸ ὁποῖον εἶχον ἐτοιμάσει τὰ ὄργανα. Ὀλίγοι φρουροὶ μόνον ἠγρόπουνον τραγωδοῦντες τῶν πατρικῶν τῶν ὀρέων τὰ ἄσματα. Ὁ Ταγματάρχης διῆλθε τὴν πλατείαν, καὶ οὐδεὶς φρουρὸς ἐτόλμησε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, διότι ἀνεγνώρισαν αὐτόν εἰς τὸ φῶς μεγάλης πυρᾶς, ἣν εἶχον ἀνάψει ἐν μέσῳ τῆς πλατείας οἱ Ἀλβανοὶ ὅπως θερμαίνωνται ὁδύων ταχέως ἔφθασε μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἐξω τοῦ χωρίου καὶ ἐστάθη ὑπὸ γιγαντιαίαν τινὰ δρῦν, ἀδελφὴν ἐκείνων τοῦ πλησίον δοδωνικοῦ δάσους.

Ὁ ὀρκανὸς ἐκαλύπτετο ὑπὸ νεφῶν, καὶ ψυχρὸς ἔπνεεν ὁ ἄνεμος, ἀλλ' ὁ Ταγματάρχης δὲν ᾔσθάνετο τίποτε, τσακῦτη ἡτὸ ἡ ἀνυπομονήσῃς τῆς ψυχῆς του... Οἴμοι! ἂν τοὺς συλλάβωσιν! ἐσυλλογίζετο ἂν οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι ἀπέθνησκον εἰς τὸν σκόλοπα! Ἄ, Ταγματάρχα Ἀργινκούρ! θὰ ᾔσῃ τότε ἄξιός νὰ ὀνομασθῇς ὑπασπιστής τοῦ δημίου τῶν Ἰωαννίνων!

Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ἡκούσθη βήματων ἤχος, καὶ ἀναβέβη πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ χωρίου, εἶδε χωρικὴν τινὰ κινούμενον καὶ φερό-

μενον πρὸς αὐτὸν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπιπτον αἱ ἀκτῖνες τῆς Σελήνης, ἥτις ἐφεγγεν ἀπὸ τῆς σχι-
σμῆς διαρρήχθεντος νέφους, ὕπερ κατ' ἐκείνην
τὴν στιγμὴν ἰσχυρὰ ἀνέμου πνοὴ εἶχε διασχίσει
εἰς δύο. Ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν Οὐρα-
νὸν τῷ ἐφαίνετο ὅτι τὸ σύννεφον ἐκεῖνο ἐνεδύετο
τὴν μορφήν τοῦ πατρὸς του καὶ ἐλάμβανε τὴν
ὄψιν ἐκείνου· ἐφαίνετο τὸ πρόσωπόν του, τὸ
σώμά του, καὶ ὡς νὰ εὐλογῇ διὰ τῆς χειρὸς του!
ὅταν κατεβίβασε τὸ βλέμμα του, ὁ χωρικός εἶχε
φθάσει πλησίον, καὶ ἦδ' ὁ ὑπασπιστὴς αὐτοῦ τὸν
ἐκάλει ἐξ ὀνόματος.

— Ἐδῶ εἰμαι, ἀπήντησεν ὁ Ταγματάρχης.

— Ἰδε τοὺς αἰχμαλώτους.

— Φίλοι! ἀδελφοί μου!

Ὁ Δαργινκούρ ἔτρεξε πρὸς τοὺς δυστυχεῖς
ἐκείνους μὲ τὰς ἀγκάλας ἠνευγμένας· μόνος ὁ
Ἀναστάσιος ἐτόλμησε νὰ ῥιφθῇ εἰς αὐτάς, οἱ λοι-
ποὶ ἐκ συστολῆς καὶ σεβασμοῦ ἔμενον περὶ αὐτὸν
καὶ ἠύχοντο πρὸς αὐτὸν πάσας τοῦ Οὐρανοῦ τὰς
εὐλογίας.

Εὐεργέτης καὶ εὐεργετηθέντες ἀπῆλαιον τότε
μῖαν τῶν στιγμῶν ἐκείνων καθ' ἃς ἀπεκδυομένη
ἡ ἀνθρωπότης τὸν γήινον πηλὸν, πιστεύει ἔτι
μᾶλλον εἰς τὴν οὐρανίαν καταγωγὴν τῆς.

— Φύγετε! σωθῆτε! εἶπε τέλος ὁ Δαργιν-
κούρ.

— Ναί, προσέθηκεν ὁ Νικόλας, ἀμέσως φύγετε,
γινώσκετε ὅλας τὰς ὁδοὺς, καὶ εὐκόλως θὰ ἐνω-
θῆτε μὲ τοὺς ἐπαναστάτας.

— Ἐλπίζω αὖριον νὰ εὐρεθῶ μετὰ τοῦ Γρίβα,
ἀπήντησεν ὁ Ἀναστάσιος, ἀλλὰ σεῖς, γενναῖε
Γάλλε, σεῖς, οἵτινες μένετε εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐκεί-
νων τῶν τίγρεων!

— Μὴ ἀνησυχεῖτε δι' ἐμὲ, τίς δύναται νὰ ἐπι-
θέσῃ χεῖρα καθ' ἐνὸς Γάλλου; Ἡ σημαία τοῦ με-
γάλου ἔθνους ἵσταται ἄνω τῆς κεφαλῆς μου καὶ
καθιστᾷ αὐτὴν ἄτρωτον.

— Τοῦτο μᾶς παρηγορεῖ, ἀνέκραζαν οἱ Ἕλληνες.

— Ὅχι, δὲν τολμοῦν νὰ μ' ἐγγίσωσι. Σᾶς δίδω
ὅμως λόγον τιμίου ἀνθρώπου ὅτι θὰ ἐγκατα-
λείψω μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὸν Δερβέναγαν καὶ τὰ
τηλεβόλα του. Δὲν θέλω ἄλλας ἀρὰς κατὰ τῆς
κεφαλῆς μου! ἐπέσुरα τόσας ἐν Ρώμῃ, καὶ ἀγνοῶ
πῶς διάβολον ἀπεφάσισα νὰ ἔλθω καὶ ἐδῶ εἰς
τὴν Ἡπειρον νὰ λάβω τὸ δεύτερον μέρος αὐτῶν.
Ἵγιαίνετε, ὕγιαίνετε! Ἐλπίζω νὰ συναντηθῶμεν
καὶ πάλιν εἰς Παρισίους. Τοὺς λόγους τούτους
ἀπηύθυνεν ὁ ταγματάρχης πρὸς τὸν Ἀναστάσιον

ὅστις τῷ ἔσφιγγε τὴν χεῖρα.

— Ναί, ἀπεκρίθη ὁ νέος Ἕλλην, εἰς Παρισίους,
εἰς τὸν κόσμον τοῦτον εἴτε εἰς τὸν ἄλλον, βε-
βαίως θὰ συναντηθῶμεν εἰς κανὲν μέρος! Ἄφησε
μετὰ ταῦτα τὴν χεῖρα ἣν ἔσφιγγεν ἐντὸς τῶν
ιδιῶν του καὶ μετέβη πρὸς τοὺς συντρόφους του.

Ὁ Δαργινκούρ καὶ ὁ Νικόλας εἶδον αὐτοὺς
εἰσχωροῦντας ὑπὸ τὰς δρυς καὶ ἀφανιζομένους
ἐντὸς τῶν ἐλιγμῶν τοῦ δάσους, εἴτα καὶ αὐτὸς
ὁ κρότος τῶν βημάτων των ὀλίγον κατ' ὀλίγον
ἐστίγησε· οὐδὲν ἠκούετο ἐφεξῆς εἰμὴ αἱ ὀξείαι τοῦ
θωὸς φωναὶ καὶ τοῦ ἀνέμου ἡ πνοὴ ἥτις διερχο-
μένη ὀρμητικῶς ἀναμέσον τῶν δένδρων ἔκλινε
τοὺς κλάδους αὐτῶν.

— Ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ καταλύματά μας,
εἶπεν ὁ ταγματάρχης πρὸς τὸν ὑπασπιστὴν αὐτοῦ·
ἡ νύξ αὕτη μᾶς ἐχορήγησε ὠραῖον διὰ τὸ ἡμερο-
λόγιόν μας ἄρθρον.

Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ.

ΜΩΣΑΪΚΟΝ

Οἱ ἄνθρωποι μὴ δυνθέντες νὰ φέρωσι θερα-
πείαν κατὰ τοῦ θανάτου, τῆς πενίας καὶ τῆς
ἀμαθείας, ἀπεφάσισαν νὰ μὴ σκέπτονται διόλου
περὶ αὐτῶν καὶ οὕτω ζῶσιν εὐδαίμονες.

*

Ἐπικίνδυνον εἶναι νὰ ἀναπολῆς μὲν εἰς τὸν
ἄνθρωπον πόσον ὁμοιάζει πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα, νὰ
μὴ ὑποδεικνύης δὲ εἰς αὐτὸν ἀφ' ἑτέρου τὸ μεγα-
λεῖόν του· οὐχ ἥττον ἐπικίνδυνον εἶναι νὰ ὑπερεκ-
θειάζῃς τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ καὶ νὰ τῷ ὑποκρύ-
πτῃς τὴν σμικρότητά του· ἐπικινδυνωδέστατον
δὲ πάντων νὰ μένῃ εἰς παντελεῖ ἄγνοιαν· ὠφέλι-
μον εἶναι νὰ τῷ θέτῃς ὑπ' ὄψιν ἀμφοτέρα.

B. Pascal.

*

Ὁ ἔρως εἶναι δένδρον αὐτοφυὲς, ριζώνει βα-
θεῶς εἰς τὴν ὑπαρξίν μας, καὶ πολλάκις θάλλει
καὶ εἰς καρδίας μεμαραμένas.

Victor Hugo.

*

Ὁ ἔρως εἶναι τῶν ἀέργων ἐνασχόλησις.

Διογένης.

*

Αἱ ρυτίδες εἶναι ὁ τάφος τοῦ ἔρωτος.

Sarrasin.